

Рецензия

От доц. Валентин Величков Савчев – Нов Български
Университет

На дисертационния труд за присъждане на образователна и
научна степен „Доктор“, професионално направление 8.2
„Изобразително изкуство“, научна специалност
„Изкуствознание и изобразително изкуство“

Автор: Ивайло Лалов Аврамов

Тема: „Любомир Далчев – типологични модели и приложения
избрани предмети от четвърти творчески период 1962-1978 г.“

Научен ръководител: Иван Димитров Праматаров

Докторантът е представил всички необходими документи – коректно
съставени и легитимни.

Всички необходими административни документи:

Автобиография

Дисертационен труд

Автореферат

Списък на научните публикации по темата на дисертацията

Дисертационният труд на докторанта Ивайло Лалов Аврамов се
състои от три части: теоретична част с обем от 211 страници,

структурирани в следната последователност – увод, изложение /съставено от пет глави/, заключение, научни приноси и библиография. Библиографското описание на използваната литература включва 332 заглавия, от които: 14 книги, 3 сборника, 178 статии, 21 интервюта, 21 отворени писма, 2 каталога, 11 архивни документа, 6 непубликувани текста, 9 други, 67 интернет източника.

Приложение № 1 към дисертационния труд е теоретично, с обем от 125 страници, структурирани в следната последователност: мемориални обекти и 22 композиции.

Приложение № 2 към дисертационния труд е илюстративно, с обем от 78 страници, структурирани в следната последователност: мемориални обекти, композиции. Фотографският материал включва 197 черно-бели фотографии на изследваните мемориални обекти и композиции, от които: 161 авторски фотографии, 19 архивни фотографии, 4 други, 13 интернет фотографии. Приложения № 1 и № 2 са свързани като текст и визуализация и са съотнесени към пета глава от дисертационния труд.

Приложение № 3 към дисертационния труд е илюстративно, с обем от 449 страници. Фотографският материал включва 416 черно-бели фотографии на всички познати до този момент конкретни произведения, от които: 168 авторски фотографии, 178 архивни фотографии, както и включени 83 произведения с липсващи фотографии. Приложение № 3 е съотнесено към трета и четвърта глава на дисертационния труд.

Творчеството на Любомир Далчев, неговата интелектуална и емоционална съдържателност е предизвикателство за един широкообхватен изследователски материал. Този факт е заложен в началото на убедително структурирания текст на докторанта Ивайло Лалов Аврамов. Той използва голям обем литература по темата и анализирания примери от нея са в основата за качествен резултат и принос на неговата научна дейност.

Настоящото изследване е позиционирано в контекста да провокира изследователски дискурс за създаването на цялостна

теоретична платформа към личността и творчеството на Любомир Далчев в концептуален план.

Обект на изследването е творчеството на Любомир Далчев и в частност на четвърти творчески период между 1962-1979 г.

Предмет на изследването е типологичната класификация в систематика от модели и приложения към творчеството на Любомир Далчев.

Основна цел на систематичния труд е класификация в няколко аспекта: пространствен, композиционен, морфологичен, жанров, тематичен, сюжетен и тяхната взаимосвързана систематична съотнесимост и функционална приложимост към творчеството на Любомир Далчев и се явяват в пет основни задачи, разгледани в отделни глави на дисертационния труд.

Първа основна задача: въвеждане на методологични и научни маркери, определящи класификационните модели, структуриращи произведенията.

Втора основна задача: въвеждане на класификация спрямо цялото творчество.

Трета основна задача: въвеждане на класификация спрямо жанрово тематично- сюжетния класификационен модел.

Четвърта основна задача: въвеждане на класификация спрямо произведенията в творческа периодизация.

Пета основна задача: въвеждане на приложения от създадените класифицирани типологични модели към избрани примери на произведения от четвъртия творчески период.

Като основен методологичен подход, приложен към произведенията на Любомир Далчев е приета типологията, чрез която да се обхванат, групират и организират неговите произведения в класификационна система, която обяснява и осмисля тяхното възникване като паралелна и взаимосвързана авторска творческа система. Тя му позволява да разработи изследването си не като

директно взета от действителността, а като резултат от сложната работа на научното мислене, което теоретично реконструира най-съществените характеристики на изследваната съвкупност от обекти и ги обединява в понятието „тип“.

Във дисертацията докторантът въвежда класификация за цялостното творчество на Любомир Далчев. Тя съдържа две типологични класификации, обединени в три взаимосвързани класификационни модели, чрез които са анализирани неговите произведения.

Първата класификация включва пространствено-композиционно-морфологичен модел. В тази връзка се дефинират понятията пространство, композиция и морфология, които създават класификационните модели, за да бъдат изяснени техните взаимовръзки. Този класификационен модел дефинира същностната генеалогия на вътрешните динамични фактори в творческия процес при Любомир Далчев.

Втората класификация включва жанрово-тематично сюжетен модел, който е събирателен от:

- Жанров, /фигурален – разделен на пет класификационни жанрови модела; портретен – разделена осем класификационни жанрови модела и тук може да бъде позициониран и пейзажния жанров модел, но в изследването не са взети предвид пейзажни произведения на Далчев, тъй като липсва визуална информация. Но разработването на този жанров модел има своя логика, като продължение в някои от използваните принципи от Любомир Далчев в композиционните решения/;
- Тематичен, /двадесет и четири класификационни тематични модела използвани в творчеството на Любомир Далчев/;
- Сюжетен модел, /може да бъде разделен на четиристотин тридесет и шест 436 класификационни сюжетни модела използвани в творчеството на Любомир Далчев/.

И трите елемента на тази класификация попадат в различна степен на дуален актвитет. Най-ясно в своята дуалност са проявени жанровите модели, след това тематичните модели и най-слабо са проявени сюжетните модели. Този квалификационен модел дефинира периферната генеалогия на външните динамични фактори в творческия процес при Любомир Далчев.

В изследването си докторанта Ивайло Аврамов въвежда творческа периодизация, която създава ново условие в типологичното форматиране на произведенията и от там и на развитието на твореца Любомир Далчев, което се извява чрез позициониране на произведенията в творческото пространство. След маркирането на границите на творческите периоди на базата на сравнителния функционален анализ, докторантът представя последователно двете квалификации във всеки творчески период, именно хронологичният /показващ генеалогията на тяхното производство/ и типологичният ред /позициониране в предварително подготвена схема, която позволява да получат по-точни характеристики/.

Последната фаза на изследването на докторанта Ивайло Аврамов включва избрани мемориални обекти в рамките на първа квалификация и във втора квалификация – избрани композиции. Той въвежда и анализира термините – ситуация и план при мемориалните обекти и фасада при композициите.

Изследването на Ивайло Аврамов предлага един задълбочен анализ и подход на примерен методологичен модел, свързан едновременно с темата на изследването, обекта на изследването и предмета на изследването.

Типологичното изследване, прецизната класификация на пространствени, композиционни, жанрови, тематични и сюжетни модели в творчеството на Любомир Далчев, разкриват достойнствата на предлагания дисертационен труд.

Дисертацията представлява принос в науката и практиката и отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България.

Давам своята положителна оценка за дисертационния труд, постигнатите резултати и приноси и предлагам на Научното жури да даде образователна и научна степен „Доктор“ на Ивайло Лалъов Аврамов в професионално направление 8.2 „Изобразително изкуство“.

Научна специалност „Изкуствознание и изобразително изкуство“.

С уважение:

доц. Валентин

Савчев